

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KUZEYDOĞU ANADOLU

KALKINMA AJANSI

2014 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2015

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	6
7.	EKLER.....	12

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kalkınma Ajanslarının mali sistemi temel olarak “5449 Sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun” ile düzenlenmiştir. Ajansların gelir ve gider kalemleri bu Kanununun 19’uncu ve 20’nci maddelerinde yer almıştır.

Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı muhasebe işlemlerini 28/09/2006 tarihli ve 26303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmekte olup, mali rapor ve tablolarını Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre hazırlamaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Bilanço yıl sonlarında, Bütçe Uygulama Sonuçları Tablosu ve Mizan ise aylık dönemler halinde muhasebe birimi tarafından üretilmektedir. Bütçe uygulama sonuçları kurumun internet sitesinde yayımlanmaktadır. Mizanlar ise üçer aylık dönemler itibariyle kamu hesapları bilgi sistemi içinde yer alan genel yönetim mali istatistikleri uygulaması bölümüne girilmektedir.

Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 22’nci ve devamı maddelerine göre bütçe taslağı çalışma programı ile birlikte ağustos ayında yönetim kuruluna sunulmakta ve yönetim kurulu tarafından kabul edildikten sonra eylül ayında Kalkınma Bakanlığına gönderilmekte, bakanlık da aralık ayında bütçe ile ilgili görüşünü bildirmektedir.

Gelir Bütçesi: Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı 2014 yılı gelir bütçesi 52.034.445,09 Türk Lirası olup, 22.091.422,00 Türk Lirası merkezi yönetim bütçesinden, 933.051,56 Türk Lirası il özel idareleri bütçelerinden, 1.160.131,17 Türk Lirası belediye bütçelerinden, 35.370,38 Türk Lirası sanayi ve ticaret odalarının bütçelerinden aktarılan paylardan oluşmaktadır. Ayrıca cazibe merkezlerini destekleme programı kapsamında 27.075.895,51 Türk Lirası, faiz gelirleri olarak 593.152,34 Türk Lirası, diğer faaliyet gelirleri olarak 145.422,13 Türk Lirası tahsil edilmiştir.

Gider Bütçesi: Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı 2014 Yılı Gider Bütçesi 26.973.674,40 Türk Lirası olup, söz konusu bütçenin 5.758.966,69 Türk Liralık kısmı Personel Ücretleri ve Sosyal Güvenlik Prim Giderlerine, 70.636,92 Türk Liralık kısmı Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımlarına, 193.583,44 Türk Liralık kısmı Yolluklara, 1.610.473,27 Türk Liralık kısmı Hizmet Alımlarına, 8.828,22 Türk Liralık kısmı Temsil ve

Tanıtma Giderlerine, 64.635,06 Türk Liralık kısmı Menkul Mal ve Gayri Maddi Hak Alımı Giderlerine, 12.091,29 Türk Liralık kısmı Bakım ve Onarım Giderlerine tahsis edilmiştir. Ayrıca Transferler kapsamında Mali Destek Proje Transferleri için 12.211.237,07 Türk Lirası, Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı için 7.043.222,44 Türk Lirası ödenek ayrılmıştır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir

olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve

mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansının (KUDAKA) 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İç Denetçi İstihdam Edilmemesi ve İç Kontrol Sisteminin Çalışmaması

5018 sayılı Kanuna tabi olmayan Kurumun kendi iç kontrol mekanizmalarının temelini teşkil eden yasal düzenlemelerin tamamını yaptığı ve bu kapsamda Mali Yönetim Yeterlilik Belgesini aldığı, ancak uygulamada sistemin fiilen çalışmadığı tespit edilmiştir.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun “Denetim” başlıklı 25’inci maddesi ile Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “İç Kontrol Sistemi” başlıklı 11’inci maddesi ve Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliğinin “İç Denetim” başlıklı 6 ve 7’nci maddeleri gereğince Ajansın gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesi, mevzuata uygun olarak faaliyet göstermesi, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesi, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir bilgi edinilmesi amaçlarını gerçekleştirmek üzere, iç denetçinin görüşü alınmak suretiyle, Genel Sekreterin teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile İç Kontrol Sisteminin belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Yine Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliğinin “Mali Yönetim Yeterliği” başlıklı 4’üncü maddesinde, Ajansların proje ve faaliyet destekleri için kaynak kullanımı ve bu amaçla Müsteşarlık bütçesinden transfer ödeneğinin kullanılması, ancak mali yönetim yeterliklerinin Müsteşarlıkça uygun görülmesi halinde gerçekleşebileceği, ajansın mali yönetim yeterliği tespit edilirken Kurumsal kapasite ve organizasyonel yapı, veri akış ve raporlama sistemi, iç kontrol ve risk değerlendirmesi yapabilme kapasitesi, sözleşme yapabilme ve ödeme süreçleri, bilgi teknolojileri kullanımı, muhasebe ve izleme-değerlendirme sisteminin etkin kullanımı gibi kriterlerin esas alınacağından bahsedilmektedir.

Bu hükümler uyarınca; Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi amacıyla “İç Kontrol İzleme Sistemi Politikası” ve “İç Kontrol Düzeltici ve Önleyici Faaliyet Yönergesi” çıkarılmıştır.

Ancak uygulamada, iç kontrol izleme ve yönlendirmenin aktif olarak çalışmadığı ve Yönerge hükümlerinin uygulanmadığı anlaşılmıştır.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 18'inci maddesinde, Ajansın bir iç denetçi istihdam edeceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un denetimi düzenleyen "Denetim" başlıklı 25'inci maddesinde:

"Ajanslarda iç ve dış denetim yapılır.

İç denetimde, ajansın faaliyetleri, hesapları, işlemleri ve performansı yönetim kurulu başkanı veya genel sekreter ile bir iç denetçi tarafından denetlenir. İç denetim raporları yönetim kuruluna ve kalkınma kuruluna sunulur." hükmü bulunmakta olup Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliğinin 7, 8 ve 9'uncu maddelerinde iç denetçinin görev, yetki ve sorumlulukları ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

Açıklanan mevzuat hükümlerine rağmen, Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansında iç denetçi istihdam edilemediği, 2014 ve önceki yıllar işlem ve faaliyetleri ile ilgili bir iç denetim raporu düzenlenemediği görülmüştür.

Ajansın hesap ve işlemlerinin denetlenmesi ve bu konuya ilişkin bir iç denetim raporunun hazırlanması kurum açısından büyük önem taşımaktadır. Söz konusu raporun Ajansın karar organı olan yönetim kuruluna sunulması yine aynı şekilde kalkınma kurulunda görüşülmesi sonuçları bakımından önemlidir. Dolayısıyla mevcut durumda iç denetçi istihdam edilememesi ve söz konusu iç denetim raporunun hazırlanmaması ve yetkili kurullara sunulmaması Ajansın hesap ve işlemlerinin her türlü riske açık olmasına yol açmaktadır.

Ajansın kendi iç kontrol mekanizmalarının temelini teşkil eden yasal düzenlemelerin tamamını yapmadığı gibi iç denetçi istihdam edememesi nedeniyle sistemin fiilen çalışmadığı açıktır.

Kamu idaresi cevabında; Mevzuatta aranan kriterler ve 666 sayılı KHK ile 6495 sayılı Kanun ile getirilen yeni ücret politikası gibi nedenlerin İç Denetçi istihdamını zorlaştırdığı, söz konusu istihdamı kolaylaştırıcı düzenlemelerin gerekli olduğu,

Yönetim Kurulunun onay vermesi halinde İç Denetçi istihdam edilebilmesine ilişkin personel alım sürecinin başlatılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İç denetçi İstihdamını kolaylaştırıcı yasal düzenlemelerin yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: İdare Tarafından Yapılan Sürekli Hizmet Alımı Sözleşmelerinin Mevzuatında Çelişkiler Bulundurması

Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansında İlk sözleşmeleri 2012 yılına ait ve bir yıllık süre ile bağlanmış olan hizmet alım sözleşmelerinin tekrar ihale yapılmaksızın aynı yüklenici üzerinde devam ettirildiği tespit edilmiştir.

Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet Ve Yapım İşi Satınalma Ve İhale Usul Ve Esasları “Temel İlkeler” başlıklı 4’üncü maddesinin 1’inci fıkrasının (c) bendinde;

“Satın alımlarda ve ihalelerde açıklık, saydamlık, güvenilirlik, hesap verilebilirlik, eşit muamele, rekabet ve gizliliğin sağlanması esastır.”,

“Temel İlkeler” başlıklı 4’üncü maddesinin 3’üncü fıkrasında;

“Ajans 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi olmadığından, mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin işi ihale edip etmemekte, kısmen ihale etmekte veya dilediğine kısmen veya tamamen vermekte serbesttir. Bu fıkra hükmünün ilan ve şartnamelerde belirtilmesi zorunludur.”,

“Sözleşmede Bulunacak Hususlar” başlıklı 30’uncu maddesinin 3’üncü fıkrasında;

“Ajans tarafından gerekli görülmesi halinde sözleşmede başka hususlara da yer verilebilir. Ajans, ihalelerin özelliklerine göre tip sözleşmeler düzenleyebilir.” denilmektedir.

Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satınalma ve İhale Usul ve Esaslarında yer alan bu hükümlerle birlikte idarenin araç kiralama ve temizlik hizmeti alımı teknik ve idari şartnamelerine; “Sözleşmenin Süresinin Uzatılması” başlığı ile ek bir madde eklendiği görülmektedir. Maddeye göre; sözleşmenin bitimine 30 gün kala karşılıklı anlaşma halinde aynı teknik ve idari şartlarda belirli oranlarda artış yapılarak sözleşmelerin sonraki yıllarda da devam ettirilebileceği belirtilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri göz önüne alındığında kalkınma ajanslarının 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi olmadığı, mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin işi ihale edip etmemekte serbest oldukları anlaşılmaktadır. Bu durumda kalkınma ajanslarına hiçbir mevzuata uymadan istediği kişiye veya firmaya hizmet alımı ile iş yaptırabilir anlamı çıkmaktadır. Ayrıca bu hükümde ve esasların tamamında 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa tabi olup olmadığına dair hiçbir hüküm bulunmamaktadır. Sadece Aynı usul ve esasların

“Belirtilmeyen hususlar” başlıklı 52’nci maddesinde;

“Satınalma ve ihale konuları ile ilgili olup da bu düzenlemede belirtilmeyen hususlarda, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu çerçevesinde yapılan düzenlemeler kıyasen uygulanarak işlem yapılır.” denilmektedir.

Ayrıca Kalkınma Ajansları Mal, Hizmet ve Yapım İşi Satınalma ve İhale Usul ve Esasları “Sözleşme Kapsamında Yapıtırlacak İlave İşler, İş Eksilişi ve İşin Tasfiyesi” başlıklı 44’üncü maddesinin 1’inci fıkrasında;

“Mal ve hizmet alımları ile yapım sözleşmelerinde öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması hâlinde artışa konu olan işin;

a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) Ajansı külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

c) Sözleşme ve şartnamesine hüküm konulmuş olması,

d) Sözleşme bedelinin %20’sini aşmaması,

şartlarıyla, süre hariç sözleşme ve ihale belgelerindeki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir.” denilmektedir.

Buna göre araç kiralama ve temizlik hizmet alım sözleşmelerinde “İşin Yapılma Yeri, İşyeri, Teslim Ve İşe Başlama Tarihi” başlıklı maddesinde ve şartnamelerin “süre uzatımı” başlıklı 65’inci maddesinde yer alan; sözleşmeler sonraki yıllarda da devam ettirilebileceği hükmü, bu madde ile çelişmektedir. Çünkü yukarıdaki maddede Mal ve hizmet alımları ile yapım sözleşmelerinde öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması hâlinde artışa konu olan işin “süre hariç” olarak sözleşme ve ihale belgelerindeki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılacağı belirtilmektedir. Buradan anlaşılarda iş artışının hiçbir şekilde süre uzatımı olarak yapılamayacağıdır.

Benzer bir hüküm 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 24’üncü maddesinde ve bu maddeyi açıklayan Kamu İhale Genel Tebliği “Mal Ve Hizmet Alımlarında İş Artışı Ve İş Eksilişi “ başlıklı 26.2’nci maddesinde;

“Süreklilik arz eden ve birim fiyat üzerinden sözleşmeye bağlanan hizmet alımlarında, işin devamı sırasında 4735 sayılı Kanunun 24 üncü maddesine göre yalnızca işin miktarı

artırılarak iş artışı (sözleşme bedelinde artış) yapılabilir. Bu nedenle, işin süresinin uzatılması suretiyle iş artışı yapılması mümkün değildir.” denilmektedir.

Esas ve Usullerin “Temel İlkeler” başlıklı 4’üncü maddesi ve mevzuatta yer alan çelişkiler uygulamada çeşitli zorluklar doğurmaktadır.

Bu konuda ki düzenleme yetkisi, aynı usul ve esasların “Düzenleme yetkisi” başlıklı 51’inci maddesinde;

“Bu düzenlemenin uygulanması sırasında doğacak tereddüt ve anlaşmazlıklar ile uygulamaya ilişkin aksaklıkları gidermeye ve uygulamayı yönlendirmeye, ilke ve standartları belirlemeye ve uygulama birliğini sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapmaya, bu hususta gerekli her türlü bilgi ve belgeyi istemeye Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir .” denilmek suretiyle yeni adı ile kalkınma bakanlığına verilmiştir.

Anlaşılacağı üzere Kalkınma Bakanlığının ivedilikle satınalma ve ihale konuları ile ilgili yasal düzenlemeleri yapması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Mevcut Kanun ve Mevzuat hükümleri ile Hizmet Alımı Sözleşmelerinin ilgili hükmü çerçevesinde değerlendirilerek Araç ve Temizlik Hizmetleri Alımı İhalelerinin yapıldığı, takip eden yıllarda yapılacak hizmet alımlarında Denetimde yer alan görüşlerin dikkate alınacağı, ayrıca Ajans satın alma ve ihale konuları ile ilgili yasal düzenlemelerin de Kalkınma Bakanlığı tarafından acilen revize edilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında bulgumuza iştirak edildiği bildirilmiş olup, konu, yapılması olası yasal düzenlemeler doğrultusunda 2015 yılı denetiminde dikkate alınacaktır.

BULGU 3: Personel Hizmet Sözleşmelerinin "Net Tutar" Üzerinden Yapılması

Kurum çalışanları ile İdare arasında yapılan hizmet sözleşmelerinin net tutar üzerinden imzalandığı ve bunun sonucunda, gelir vergisi dilim artışları nedeniyle oluşan ve çalışanlar tarafından ödenmesi gereken vergi yükünün kamunun üzerinde kaldığı tespit edilmiştir.

2014 yılında düzenlenen maaş bordroları incelendiğinde; çalışanların elde ettiği gelir toplamlarının artışı nedeniyle vergi diliminin değişmesi (yükselmesi) ve ücretlerinde düşüş meydana gelmesi gerekirken, imzalanan hizmet sözleşmelerinde 1 (bir) yıl boyunca almaları gereken ücretlerin net tutar olarak belirtilmesi sebebiyle aylık gelir düzeyleri sabit

kalmaktadır. Kamunun 657 sayılı Kanuna tabi ve sözleşmeleri brüt tutar üzerinden bağtlanan diğer çalışanlarının gelir dilimi yükselmesi nedeniyle ödedikleri ek gelir vergisi nedeniyle yıl sonuna doğru maaşları önemli ölçüde azalırken, Ajans çalışanları ile net tutar üzerinden sözleşme yapıldığından, gelir artışı nedeniyle gelir vergisi diliminin ve dolayısıyla gelir vergisi kesintisinin yükselmesi gereken aylarda, ilgili kişilerin brüt maaş tutarlarının (vergi dilimi yükselmesi nedeniyle oluşan gelir vergisi artışı kadar) yükseltildiği ve çalışanların maaşlarında yıl başından yıl sonuna kadar herhangi bir düşüş olmaksızın çalışmaya devam ettikleri, dolayısıyla vergi dilimi yükselmesi nedeniyle oluşan gelir vergisi farkının (brüt maaş tutarı artırılmak suretiyle) kamunun üzerinde kaldığı ve kamu tarafından ödendiği, bunun da kamunun gelir vergisi mükellefi olması gibi çarpık bir sonuca yol açtığı açıktır.

Kamu idaresi cevabında; 15.01.2012 tarihinden önce göreve başlayan personele ödenecek ücretlerin, Yüksek Planlama Kurulunun saptadığı (net) alt ve üst limitler dâhilinde belirlenerek Ajans personeli ile net ücret üzerinden sözleşme yapıldığı, 666 sayılı KHK'nın yürürlüğe girmesinden sonra göreve başlayan personele ise, Bakanlık uzmanına kıyas edilerek aylık ücretinin tespitinin kamunun fazla vergi ödemesi durumunu ortadan kaldırdığı ifade edilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince hizmet sözleşmelerinin net tutar üzerinden yapılması sonucunda çalışanlar tarafından ödenmesi gereken vergi yükünün kamunun üzerinde kaldığı yönüyle bulgumuza iştirak edildiği bildirilmiş olup, konu, yapılması olası yasal düzenlemeler doğrultusunda 2015 yılı denetiminde dikkate alınacaktır.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BİLANÇO

AKTİF			PASİF				
1 DÖNEN VARLIKLAR			73.941.441,55	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			860.809,65
10 HAZİR DEĞERLER		73.135.020,16		32 FAALİYET BORÇLARI		177.396,03	
102 BANKA HESABI	73.131.185,93			320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	177.396,03		
105 DOVİZ HESABI	3.834,23			33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		81.747,70	
12 FAALİYET ALACAKLARI		669.142,34		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	81.747,70		
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	660.852,50			36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		601.665,92	
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	8.289,84			360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	503.299,26		
128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR HESABI	199.525,06			361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	98.366,66		
129 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HESABI KARŞILIGI (-)	-199.525,06			4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			428.834,62
15 STOKLAR		30.025,00		47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI			428.834,62
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	30.025,00			472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIGI HESABI	428.834,62		
16 ON ÖDEMELER				5 ÖZ KAYNAKLAR			76.731.246,96
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER		107.254,05		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		62.202.678,36	
181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	107.254,05			570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	62.202.678,36		
2 DURAN VARLIKLAR			4.079.449,68	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-10.354.537,91	
22 FAALİYET ALACAKLARI		994.871,08		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-10.354.537,91		
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	994.871,08			59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		24.883.106,51	
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		3.084.578,60		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	24.883.106,51		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	3.979,82						
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	780.839,00						
252 BİNALAR HESABI	3.248.758,15						
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-948.998,37						
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR							
260 HAKLAR HESABI	60.496,72						
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-60.496,72						
AKTİF TOPLAMI			78.020.891,23	PASİF TOPLAMI			78.020.891,23
9 NAZİM HESAPLAR			72.152.861,62	9 NAZİM HESAPLAR			72.152.861,62
90 ÖDENEK HESAPLARI		59.757.696,74		90 ÖDENEK HESAPLARI		59.757.696,74	
900 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	59.757.696,74			901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ KARŞILIGI HESABI	59.757.696,74		
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI		10.845.593,88		91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI		10.845.593,88	
910 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	10.845.593,88			911 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIGI HESABI	10.845.593,88		
92 TAHHÜT HESAPLARI		1.549.571,00		92 TAHHÜT HESAPLARI		1.549.571,00	
920 BANKA TEMİNATLARI HESABI	774.785,50			920 BANKA TEMİNATLARI HESABI	774.785,50		
921 BANKA TEMİNATLARI KARŞILIGI HESABI	774.785,50			921 BANKA TEMİNATLARI KARŞILIGI HESABI	774.785,50		
GENEL TOPLAM			150.173.752,85	GENEL TOPLAM			150.173.752,85

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

GELİR				GİDER			
Hesap Kodu	Ekonomik Kod	Gelirin Türü	Cari Yıl 2014	Hesap Kodu	Ekonomik Kod	Giderin Türü	Cari Yıl 2014
600	1	Merkezi Yönetim Bütçesinden Aktarılan Paylar	22.091.422,00	630	1	Personel Giderleri	5.758.966,69
600	2	İl Özel İdaresi Payları	933.051,56	630	2	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.960.248,2
600	3	Belediye Payları	1.160.131,17	630	3	Transferler	19.254.459,51
600	4	Sanayi ve Ticaret Odası Payları	35.370,38				
600	6	Faiz Gelirleri ve Diğer Faaliyet Gelirleri	738.574,47				
600	7	Kamu Kurum ve Kuruluşlarından	27.075.895,51				
		Genel Toplam	52.034445,09			Genel Toplam	2.6973.674,4

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>